

खत्याड गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९

प्रस्तावना:

खत्याड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयनको निमित्त स्थानीय कर, शुल्क, दस्तुर र जरीवाना संकलन गर्न, छुट दिनु तथा अन्य आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम खत्याड गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

- १) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (क) यस ऐनको नाम खत्याड गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९ रहेको छ।
(ख) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गते देखि खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुनेछ।
- २) घरजग्गा कर (सम्पत्ति कर) : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम घर जग्गा कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- ३) भूमिकर (मालपोत) : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- ४) बहाल कर : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले साथै अन्य कुनै आम्दानी हुने गरी बहालमा लिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम बहाल कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।

- ५) व्यवसाय कर : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता वा इजाजत प्राप्त गरी स्थापित उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, सेवा र यस्तै प्रकारका जुनसुकै कारोबार गर्ने व्यक्ति वा निकायलाई व्यवसायको प्रकृति, विविध तथा आर्थिक कारोबार, स्थान विशेष र लगानीका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- ६) जडीबूटी, कबाडी र जीवजन्तु कर : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटी, जडिबूटी, कबाडी माल र अन्य मूल्य वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ्गा, प्याङ्ग, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेबापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाई असुल उपर गरिनेछ। तर प्रचलित कानूनले निषेध गरिएकाको हकमा भने उल्लिखित व्यवस्था लागू हुने छैन।
- ७) विज्ञापन कर : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने सबै किसिमका विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिमको विज्ञापन कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- ८) मनोरञ्जन कर : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने र शुल्क लिई सञ्चालन गरिने जुनसुकै प्रकारको मनोरञ्जन व्यवसायमा अनुसूची (७) बमोजिमको मनोरञ्जन कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।

- ९) बहाल विटोरी शुल्क : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख, वा सञ्चालन गरेका वा सार्वजनिक ऐलानी पाति जग्गा वा भवनमा हाटबजार वा पसल वा सडक वा बाटो किनार वा विशेष मेला पर्वमा अनुसूची (८) मा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल विटोरी शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- १०) सेवा शुल्क दस्तुर : खत्याड गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (९) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए बमोजिम शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- ११) घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क : खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका घर जग्गा रजिष्ट्रेशन गर्दा अनुसूची (९) मा उल्लेख भए बमोजिम रजिष्ट्रेशन शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।
- १२) माछा कर : व्यवसायिक तथा व्यक्तिगत उपयोग गर्ने प्रयोजनका लागि खत्याड खोला तथा यसका सहायक खोलाहरुमा माछा मानुं अघि अनुसूची (११) बमोजिमको कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।

- १३) कर तथा शुल्क संकलन कार्यविधि : यस ऐनमा भएको व्यवस्था यसै बमोजिम र अन्यका हकमा यस ऐनसँग नबाभिकने गरी खत्याड गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।
- १४) अन्य व्यवस्था : खत्याड गाउँपालिका विषयगत शाखा, बडा तथा अन्य कार्यालयहरुबाट सेवा प्रवाह गर्दा सेवाग्राहीले बुझाउनु पर्ने कर, शुल्क, दस्तुर तथा जरीवानालाई सेवासँग आबद्ध गरी अनिवार्य असुल उपर गरी सेवा प्रवाह गर्नु पर्नेछ।
- १५) बन् पैदावार शुल्क : सामुदायिक बन् उपभोक्ता समूहले प्रचलित कानून बमोजिम कार्ययोजना बनाई निकालिएको काठ उपभोक्ता समूह बाहिर व्यापारिक प्रयोजनका लागि बिक्री गरेमा त्यसरी बिक्री गरी प्राप्त भएको रकम मध्ये ४० प्रतिशत र सामुदायिक बन् भित्रको आन्तरिक आम्दानीको ३० प्रतिशत रकम आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा बन् पैदावार शुल्क बापत खत्याड गाउँपालिकाको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ।
- १६) नियम वा कार्यविधि बनाउन सक्ने : खत्याड गाउँ कार्यपालिकाले यस ऐनमा भएका व्यवस्थाहरु लाई कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक नियम वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ।
- १७) कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।

**अनुसूची १
दफा (२) सँग सम्बन्धित
घर जग्गाको मूल्याङ्कन दर**

आ.व. २०७९/०८० को लागि घरजग्गा कर निर्धारण गर्दा न्यायोचित, एवं तथ्य परक रुपमा गरिनेछ। जग्गा तथा घरको मूल्यांकन दरलाई स्थान र वनौटका आधारमा पुनरावलोकन गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

विवरण	दर प्रतिवर्ग मिटर/घर रु.	अनुमानित क्षेत्रफल व.मि.	अनुमानित आय दर
जग्गा	१	२००००	२०००
घर	२५	१०००	२५०००

**अनुसूची २
दफा (३) सँग सम्बन्धित
मालपोतको दररेट**

जग्गाको वर्ग	दर प्रतिवर्ग मिटर रु.	जरिवाना	अनुमानित क्षेत्रफल व.मि.	अनुमानित आय दर
अबल	०.०६	वार्षिक १० प्रतिशत	१००००	६००
दोयम	०.०५	वार्षिक १० प्रतिशत	१५००००	७५०००
सिम	०.०४	वार्षिक १० प्रतिशत	२०००००	८००००
चाहार	०.०३	वार्षिक १० प्रतिशत	७५००००	२२५०००

**अनुसूची (३)
दफा (४) सँग सम्बन्धित
बहाल करको दररेट**

खत्याड गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, जग्गा वा पोखरी वा अन्य सम्पत्ति पुरै वा आंशिक तवरले बहाल लिएकोमा बहाल अंकको १० प्रतिशतका दरले बहाल कर संकलन गरिनेछ। संगठित संघ संस्था, कम्पनी, कार्यालय वा यस्तै प्रकृतिका अन्यले बहालमा बसे बापत बहाल रकम बुझाउदा श्रोतमै अग्रिम बहाल कर कटौत गरी दाखिला गर्नु पर्नेछ।

बहाल कर निर्धारण प्रक्रिया :

Handwritten signature and number 3190

**अज क्वारटर शाखा
खत्याड गाउँपालिका**

- १) बहालमा दफ्तरमा आधारित आधार भाना दानक, भासक, नभासक, अथ वाषक वा वाषक अवाध लाई आधार लाई बहाल कर बुझाउनु पर्छ।
२) खत्याड गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कार्यविधि अनुसार करदाताले स्वैम घोषणा गरेको वा सम्झौता पत्रमा उल्लेख भएको आधारमा बहाल कर निर्धारण गर्ने छै।

अनुमानित घर बहाल	दर प्रति कोठाहरु	कर योग्य कुल मूल्य	बहाल कर	अनुमानित आय रु.
२००	१५००	२५००००	१० प्रतिशत	२५०००

अनुसूची (५)
दफा (५) संग सम्बन्धित
व्यवसाय करको दररेट

कर आय	विवरण	वार्षिक पुँजिको आधारमा रु.			अनुमानित आय रु. पुँजिका आधारमा			कुल अनुमानित आय
		१ लाख सम्म	१ देखि ५ लाख	५ देखि माथि	१ लाख सम्म	१ देखि ५ लाख	५ देखि माथि	
व्यापारिक वस्तु कर								
	सिडी, डिभिडी विक्री, भिडियो क्यासेट विक्री, क्यासेट रिकार्डर, प्लेयर, रेडियो, डेक, फोन, घडी विक्री तथा मर्मत विक्री तथा मर्मत	५००	७५०	१०००	४०००	१५००		५५००
	मोबाइल एसेसरिज विक्रीपसल	५००	७५०	१०००	३०००	३०००	३०००	९०००
	पुस्तकपसल, स्टेशनरी	५००	७५०	१०००	३०००	३०००	१००००	१६०००
	कम्प्युटर, फोटोकपी, तथा अन्य इलेक्ट्रोनिक सामान विक्री	५००	७५०	१०००	३०००	३०००	१००००	१६०००
	काठ चिरानी लगायत सामान्य लोकल फर्निचर	२०००	५०००	१००००	१००००	१००००	३००००	५००००
	सिलाई केन्द्र	५००	७५०	१५००	३०००	३०००	४५००	१०५००
	रड, सिमेन्ट, जस्ता पाता, हाईवेयर पसल	२५००	५०००	१००००	७५००	२५०००	५००००	६२५००
	औषधी पसल	१५००	२०००	२५००	९०००	२०००	२५००	१३५००
	भेटनरी औषधी पसल	१५००	२०००	२५००	३०००	२०००	२५००	७५००
	खाद्य पदार्थ/किराना पसल कोल्ड ड्रिक समेत	१५००	१७५०	२०००	२००००	५००००	१०००००	१७००००
	तरकारी, फलफूल पसल	५००	७५०	१०००	२०००	३०००		५०००
	रुद्र, दही, घिउ, तेल विक्री पसल	५००	७५०	१०००	३०००	२००००	४०००	५४०००
	भाडा कुडा पसल	१५००	२५००	५०००	६०००	५०००	१००००	२६०००
	सुन चाँदी पसल	१५००	२५००	५०००	६०००	५०००	१००००	२६०००
कर आय	विशेषज्ञ तथा परामर्श सेवा							
	वकिल	२०००	२५००	५०००			५०००	५०००
	लेखा परीक्षक	२५००	२७००	२५००			५०००	५०००
	अनुसन्धान कर्ता तथा परामर्श दाता	१५००	१७५०	२५००			१००००	१००००
	समेयर / इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी			२५००			१६०००	१६०००
	दुवानी कर्ता कम्पनी	२५००	२७५०	५०००			१०५०००	१०५०००
कर आय	उत्पादन मुलक उद्योग							
	कोरा माल वा खेर गइरहेको माल सामानको प्रयोग वा प्रशोधन गरी उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	५००	७५०	१५००	६०००			६०००
	खाद्यान्न भिल		१७५०				२००००	२००००
	कृषि वा वन पैदावारमा आधारित वा अन्य उत्पादन मुलक उद्योग			२५००			२००००	२००००
कर आय	पर्यटन उद्योग							
	लज गेष्ट हाउस	१५००			५००००		१०००००	१०००००
कर आय	सेवा व्यवसाय							
	फोटो स्टुडियो	५००			४०००			४०००
	फेस हाउस	५००			४०००			४०००
	छाप तथा छपाखाना	१०००	२०००	३०००		२०००	३०००	५०००
कर आय	वित्तीय सेवा व्यवसाय							
	आर्थिक कारोवार समेत गर्ने वित्तीय कम्पनीको कार्यालय	२५००	५०००	२००००			२००००	२००००
	सरकारी संस्था	१५००	२५००	१००००	६००००	२००००	१२००००	२०००००
	बीमा कम्पनी शाखा			५०००			५०००	५०००

संयोजित निर्देशिका अनुसार
संयोजित निर्देशिका अनुसार
संयोजित निर्देशिका अनुसार

१३/१०

संयोजित निर्देशिका अनुसार
संयोजित निर्देशिका अनुसार
संयोजित निर्देशिका अनुसार

